

Neděle 2. po Vánocích

J1, 1-13

5.1.2020

Pozdrav:

Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a pána Ježíše Krista.

Introit:

Hle, přichází Panovník Hospodin a v jeho ruce je království a moc a sláva.

Bože, předej své soudy králi a svou spravedlnost královskému Synu,

aby obhajoval tvůj lid spravedlivě a tvé ponížené podle práva.

Píseň: 69

Čtení: Gn 1

Píseň: 79, 97

Kázání: J1, 15; 9-13

V tomto známém prologu je vyjádřen Kristův příběh. Možná to tak na první poslech nevypadá. Možná, že se nám tento text zdá moc spekulativní a nic ze života Ježíše Krista zde není.

Je však hymnem; písní, která slavnostním způsobem, básnickým jazykem vykresluje příběh i význam Ježíše jako Božího Slova. Slova, skrze něž povstalo veškeré stvoření. V těchto slovech se odráží víra Janovské obce, která v Ježíši Kristu rozpoznala pravého Boha, který stojí na samém počátku lidských dějin.

Na počátku, berešit. Co bylo na počátku lidských dějin? Co bylo na počátku, než vzniknul svět? Co je na počátku našeho života? První stránky knihy Genesis nám říkají, že na počátku všeho dění byl Bůh. Bůh, který všechno stvořil svým slovem. Na počátku kromě Boha zde bylo ještě Slovo. Slovo, které bylo nevysloveno. Bylo součástí Boha, který tímto slovem tvořil své stvoření. Celý Starý zákon nám představuje Boha, jehož základním projevem je slovo. Slovo, které je stálé, pevné, spolehlivé, pravdivé, na rozdíl od pomíjivosti stvoření.

Na počátku bylo Slovo, a to Slovo bylo u Boha, to Slovo byl Bůh. Svědek víry Jan zde nemluví o nějakém božském principu. Onen počátek našich dějin je totiž *u Boha*. Slovo, řecky logos, je vlastně Božím sebevyjádřením směřujícím k nám lidem. Bůh se chtěl člověku zjevit způsobem, který odpovídá našemu chápání světa. Svědek víry neřeší, jak se to stalo, početí z Ducha svatého nebo narození z panny. Janovi jde o skutečnost, že se Boží Slovo stalo pro člověka vnímatelným konkrétně, lidsky.

Ježíšovo vtělení je předpokladem pro zjevení Boží slávy. Bůh se stal v Ježíši Kristu člověkem, jedním z nás. Nepřišel v přestrojení za člověka jako někteří řeční Bohové. Boží slovo k nám přichází vždy jako dějinné, vtělené Slovo. Logos zde nemá funkci nějaké nadpozemské pravdy stojící mimo dějinné události, stojící mimo čas a prostor, mimo nás. Logos – vtělené Boží Slovo se zjevuje v konkrétním času, v konkrétní kultuře, v konkrétním místě a je mezi námi v podobě životního příběhu Ježíše Krista.

Jedinečnost vtěleného Slova tkví v tom, že má zajištěn jedinečný vztah k jedinečnému Bohu.

V něm byl život a život byl světlo lidí. Janovi nejde o rétorické cvičení na téma Slovo. Svědek Jan ve zjeveném Slovu vidí zjevení spásy lidí. Bohu jde o spásu – záchranu – lidí; zrovna tak, jak po stvoření světa Bůh vtisknul život lidem. Svět není jen samoúčelným stvořením pro Boha, Bůh stvořil svět pro člověka. Nyní příchodem zjeveného Boha se také dostávají na scénu lidé. Slovo-logos nemělo jen klíčovou roli kdysi dávno při stvoření na počátku, ale má ji stále. Toto Slovo stále tvoří nové.

Bylo tu pravé světlo, které osvěcuje každého člověka; to přicházelo do světa. Slova Ježíšova jsou tím konečným světlem a přinášejí život. Spojení světla a života tvoří obraz. Život popsán jako světlo, které přichází, je vně člověka a umožňuje mu existenci. Na rozdíl od některých představ, že z člověka z nitra tryská světlo, světlo, které zažehává Logos, je světlem, které – jak už jsem řekla – je vně člověka, na člověku se zrcadlí jako pravá tvář Boží.

Život, který je žit ve světle, je skutečným životem, protože se umí orientovat. Logos tedy není nějaké mystické vytržení, které si můžeme sami přivodit. Logos je spjat s historickou postavou Ježíše z Nazareta jako světla, které osvítilo naše životy.

Proto musí světlo svítit v temnotách. Tma jako obraz nepřátelství, smrti, ohrožení, jako odpor proti světlu. Jeho světlo – toho Loga – právě svítí v prostoru, kde je jeho nedostatek. Teprve když světlo zhasne, potom nastane tma a také tma vítězí.

Na světě byl, svět skrze něj povstal, ale svět ho nepoznal. Přišel do svého vlastního, ale jeho vlastní ho nepřijali. Ano, zde v této větě je dovršen celý příběh Ježíše Krista. *Povstal, nepoznal, přišel, nepřijali.* Čtyři slovesa, která strhujícím způsobem vyjadřují celý životní příběh Ježíše Krista. V jedinečné zkratce se zde mluví o skutečnosti vtělení, Ježíšovu působení i zápasu o obnovu světa. Svědek Jan nás zve do společenství svého sboru, kde ve zmrtvýchvstalém Ježíši rozpoznali toho, jenž nás zve do nového věku svého spasení. Zve nás do rodiny Božích synů a dcer, kteří uvěřili tomuto hymnu. Hymnu, kde svět je jednou provždy zachráněn skrze Krista-věčné Slovo, dávající smysl našemu životu.

Píseň: 91

Večeře Páně